

VAREN DOOR HET HOOGVEEN

De route over de Veenvaart hadden we al een keer eerder in 2018 gevaren. De vaart was toen deel van 'een korte route naar Berlijn'. Via de Veenvaart snijd je een behoorlijk stuk af, zowel in Nederland als in Duitsland. Dat maakt de aanloop naar Berlijn aanmerkelijk korter. Varende op de Veenvaart realiseerden we ons toen dat we dit nog eens wilden doen, alleen dan op ons gemak en genietende van de prachtige omgeving. In het tweede coronavaarjaar hebben we de Veenvaart serieus overgedaan.

HERBERT EN PETRA SCHOENMAKERS

'Woest en ledig' was het in Drenthe in vroeger tijden, zo ook in het veenvaartgebied in Zuidoost-Drenthe. Met het winnen van turf kwam dit gebied in ontwikkeling. Turfwinning voor eigen gebruik, voor brandstof van steenbakkerijen en aardappelmeelfabrieken en later als verkoop voor economisch gewin. Voor de winning

moest het door de eeuwen heen gevormde hoogveen ontwaterd worden. Zo ontstond er een uitgebreid kanalenstelsel waarover de later gewonnen turf ook weer vervoerd kon worden, dit in aansluiting op al bestaande waterwegen. De turfwinning is verleden tijd, het nog resterende hoogveen wordt nu internationaal gezien als een

uniek gebied qua flora en fauna. Het landschap vertoont nog altijd de kenmerken van het 'woest en ledige' karakter van weleer.

Het vaarverkeer van Erica naar Ter Apel was vroeger niet mogelijk. In 1853 werden de veengebieden door de Markgenoten verkocht aan de Drentsche Veen- en Midden Kanaal

Maatschappij met de voorwaarde dat er een laatste verbindingskanaal gegraven zou worden. Deze verbinding zou het mogelijk moeten maken om het veen gemakkelijk richting Assen te vervoeren, wat natuurlijk goed was voor de omzet en de lagere vervoerskosten. Dit is er destijds nooit van gekomen, er moesten namelijk minimaal vijf sluizen gebouwd worden en de keileemlaag op het Hondsrugplateau was veel te dik. Uiteindelijk heeft het nog een kleine 160 jaar geduurd voordat de verbinding tot stand zou komen. Voor gedetailleerde geologische informatie kijk op www.geheugenvandrenthe.nl.

NIEUWE MOGELIJKHEDEN

In 2013 werd onder de naam 'Veenvaart' de vaarverbinding Erica – Ter Apel geopend. Het is deze vaarver-

binding met daarin het 5,5 kilometer lange nieuw gegraven Koning Willem-Alexanderkanaal, die het varen mogelijk maakt van Zuidoost-Drenthe naar het Friese Merengebied, Overijssel, Twente en vice versa. Zo is er nu ook een kortere vaarverbinding met Duitsland mogelijk en kan er een 'rondje Drenthe' gevaren worden.

Hiermee is niet alleen een knooppunt van oude vaarwegen tot stand gekomen. Door deze ontsluiting van het gebied is er ook een andere dynamiek in deze regio ontstaan. Vaarvoorzieningen en faciliteiten rondom het varen zijn sterk verbeterd en het activiteiten aanbod is uniek en voor elk wat wils. Varen, fietsen, wandelen en authentieke dorpen bezoeken. Genieten van wat flora en fauna te bieden hebben en natuurlijk de rust in dit gebied. Je laat de hectiek van de Friese

meren en/of Randmeren letterlijk achter je. Het is zo'n mooi vaargebied dat het gelijk de Motorbootvarenprijs in 2013 heeft gewonnen. (www.motorbootvarenprijs.nl)

Het juryrapport uit 2013 geldt nog steeds: "De Provincie Drenthe heeft met de aanleg van het Koning Willem-Alexander kanaal en aanvullende civiele werken een grote bijdrage geleverd aan het recreatietoerwaartnet in Nederland. Niet alleen kan thans een 'rondje Drenthe' van 300 kilometer worden gevaren, maar kan nu ook het Haren-Rütenbrock kanaal als verbinding tussen het kanaal van Barger-Compascuum naar Ter Apel en de Eems veel sneller dan voorheen bereikt worden. Daardoor is het Duitse recreatie toerwaartnet toegankelijk geworden voor kleinere schepen, waarvoor stroomopwaarts varen over de

1 Rust in de passantenhaven van Hoogeveen. 2 Van de nabij gelegen A37 merk je weinig varende op de Hoogeveense vaart bij Noordscheschut.

Rijn of het oversteken van de Dollard van Delfzijl richting Leer tot zeesluis Herbrum bezwaarlijk is.”

AANLOOPROUTE

Meppel is een uitstekend startpunt van de aanlooproute. We hebben hier gelegen in de gemeentehaven van Meppel, maar hebben geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om door te schutten naar het centrum van de stad. De haven is keurig verzorgd en voor een redelijke € 1,17 per meter hebben we hier prima gelegen. Boodschappen en centrum op loopafstand. Na de nodige boodschappen

te hebben gedaan, zijn wij nog door het centrum van Meppel gewandeld. Er is veel te zien in Meppel maar door de coronamaatregelen moet je alles van tevoren bespreken, waar wij geen zin in hadden en lastig te plannen bleek. Twee dagen later zijn wij doorgevoerd naar Hoogeveen. Hier heb je een tweetal mogelijkheden om af te meren; een vrije aanlegplaats direct na de Nieuwebrugsluis en na de Hoogeveensebrug (vaste brug). Wij hebben voor deze afmeerplek ‘Pasantenhaven Hoogeveen’ gekozen. Heerlijk rustig en met water, stroom en een toiletgebouwtje. Hoogeveen

Yachting is een jachthaven meer in het centrum van de stad.

De planning is om de volgende ochtend naar Nieuw-Amsterdam te varen. Na het laatste stukje Hoogeveense Vaart komen wij bij een T-splitsing en moeten stuurboord uit naar de Verlengde Hoogeveense Vaart. Deze is aanmerkelijk smaller en de vaarsnelheid gaat terug naar 6 km/u. Geen probleem, want we wilden genieten van de omgeving. Op het traject zijn verschillende mooie afmeerplekken met water en stroom. Net voorbij de Noordscheschutsluis en voorbij de Geesbrug en verder nog enkele af-

3, 4 en 5 De Verlengde Hoogeveense Vaart is smaller dan de Hoogeveense Vaart, wat 6 km/u een fijne snelheid maakt.

6 Afgemeerd in hartje Nieuw-Amsterdam.

meerplekken zonder voorzieningen. Bij de Noordscheschutsluis staat een prachtig beeld van een sluiswachter die met de hand de sluisdeuren sluit. Na een kleine 30 km te hebben gevaren om bij Nieuw-Amsterdam aan te komen hebben we aan de prachtige kade met water en stroom afgemeerd. Deze kade is vrij nieuw en ik schat een 600 meter lang dus daar kunnen heel wat boten afmeren. Tussen de Veenbrug en halverwege de Kerkbrug zijn de mooiste afmeerplekken. Aan de overzijde van de straat is een keur aan winkels en restaurants zodat boodschappen doen en een terrasje pakken geen punt hoeft te zijn. Het mooie van de Veenvaart is ook dat er nergens liggeld betaald hoeft te worden, alleen eurotjes betalen voor stroom en water. Waar vind je dat nog? Op de ruime kade kun je prima je klapstoel neerzetten en genieten van alles wat er zien is. We blijven een paar dagen liggen en pakken de vouwfietsjes om de omgeving te verkennen. Een aanrader is om de dorpen ten noorden van de Verlengde Hoogeveense Vaart te bezoeken,

GOED OM TE WETEN

Herbert en Petra Schoenmakers varen met een Brandsma Vlet OK. Afmetingen: 12,70 x 4,10 x 1,10 meter. Kruiphoogte: 2,80 meter. Motor: Steyr 158 pk 6 cilinder. Navigatie: WIN GPS Stentec, PC Navigo. Grenzeloos varen door Drenthe (uitgever Provincie Drenthe); Rondje Drenthe (uitgever Provincie Drenthe); Varen in de Provincies Groningen en Drenthe, met alle bedieningstijden.

Interessante sites: www.provincieg groningen.nl/beleid-en-documenten/kaarten-en-open-data/varen-in-groningen/ en www.varen.drenthe.nl.

Op de gevaren route zijn de officiële maximale doorvaartmaten: Lengte: 28 meter; Breedte: 4,80 meter; Hoogte: 3,50 meter; Diepgang (1 april tot 1 november = zomerpeil): 1,50 meter, waarbij opgemerkt dat 4,50 meter breedte beslist plezieriger vaart.

zoals Gees, Meppen, Aalden enzovoorts. Het heideveld Hooge Stoep bij Gees en de Palms bij Meppen met zijn karakteristieke jeneverbessen zijn zeker een bezoek waard. Als je niet ver weg wilt, kun je in Nieuw-Amsterdam het Van Gogh Huis bezoeken in - hoe kan het ook anders - de Van Goghstraat 1. In 1883 reisde Vincent

van Gogh naar Nieuw-Amsterdam en heeft een aantal maanden hier geschilderd en getekend. Het ruige landschap bood hem veel inspiratie. Voor nadere informatie: www.vangogh-drenthe.nl.

Volgende keer:

Over het Hondsrugplateau

